

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ
Հ Ր Ա Մ Ա Ն

« 03 » « *փետրվարի* » 2025 թվականի № 34-Լ

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐՈՒՄ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐՈՒՄ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐԻ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ 2025 ԹՎԱԿԱՆԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի հունվարի 22-ի N 46-Ն որոշման հավելված N 1-ի 4-րդ, 4^ա և 7-րդ կետերը ու վարչապետի 2018 թվականի հունիսի 11-ի N 745-Լ որոշման հավելվածի 18-րդ կետի 20-րդ ենթակետը.

Հ Ր Ա Մ Ա Յ ՈՒ Մ Ե Մ

1. Սահմանել արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության և քաղաքացիական պաշտպանության ոլորտներում շրջակա միջավայրի նախարարության համակարգի աշխատակիցների և քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումների 2025 թվականի ուսումնական ծրագիրը՝ համաձայն հավելվածի:

2. Սույն հրամանի կատարման հսկողությունը վերապահել շրջակա միջավայրի նախարարի տեղակալ՝ քաղաքացիական պաշտպանության շտաբի պետ Արամ Մեյմարյանին:

Հ.ՍԻՄԻԴՅԱՆ

2/3/2025

X

ՀԱԿՈԲ ՍԻՄԻԴՅԱՆ

Signed by: SIMIDYAN HAKOB 3004840588

ք.Երևան

Հավելված
շրջակա միջավայրի նախարարի
2025 թվականի փետրվարի «03» - ի N 34-Լ հրամանի

Ուսուցման ծրագիր

արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության և քաղաքացիական պաշտպանության ոլորտներում շրջակա միջավայրի նախարարության համակարգի աշխատակիցների և քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումների 2025 թվականի

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն ուսուցման ծրագիրը հանդիսանում է արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության և քաղաքացիական պաշտպանության (այսուհետ՝ ՔՊ) ոլորտներում Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) կառավարման մարմինների և ուժերի պատրաստման, բնակչության ուսուցման միասնական համակարգի բաղկացուցիչ մաս և նախատեսված է շրջակա միջավայրի նախարարության (այսուհետ՝ Նախարարություն) համակարգի աշխատակիցների և ՔՊ կազմավորումների անձնակազմի ուսուցման համար:

2. Ծրագրում սահմանվում են ուսուցման ձևերը, պարապմունքների թեմաներն ու ժամերի բաշխումը, ուսուցման գործընթացի կազմակերպումն ու անցկացումը, ինչպես նաև սովորողների գիտելիքների մակարդակի ստուգումը:

3. Նախարարության աշխատակիցների և ՔՊ կազմավորումների անձնակազմի ուսուցումը կազմակերպվում և իրականացվում է «Քաղաքացիական պաշտպանության մասին», «Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության մասին» օրենքներով, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի հունվարի 22-ի «Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության և քաղաքացիական պաշտպանության ոլորտներում Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու կազմակերպությունների պատրաստման և տվյալ ոլորտների հիմնահարցերով բնակչության ուսուցման կարգն ու ծրագիրը սահմանելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի հունվարի 30-ի N 134-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 46-Ն որոշմամբ և այլ իրավական ակտերով:

II. ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐԻ ԵՎ ՔՊ
ԿԱԶՄԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄԵՐԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

4. Ծրագիրը նախատեսված է ուղղակի գործողությունների իրականացման կամ դրանց հետևանքով առաջացած վտանգների, տարերային ու տեխնադին բնույթի արտակարգ իրավիճակների դեպքում Նախարարության համակարգի աշխատակիցների և ՔՊ կազմավորումների պատրաստականության բերման, անձնակազմի առաջնահերթ կենսապահովման, տուժածներին առաջին օգնության ցուցաբերման, փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացման ժամանակ անձնակազմի ներդաշնակ գործողությունների հմուտ, համակարգված և առավել արդյունավետ մեթոդների, ձևերի ու եղանակների ուսուցման, առկա տեխնիկայի, գույք-սարքավորումների և գործիքների կիրառման (օգտագործման), ինչպես նաև անվտանգության կանոնների ու միջոցառումների համապատասխան տեսական գիտելիքների և գործնական հմտությունների ձեռքբերման ու կատարելագործման համար:

5. Ուսուցման գործընթացն իր մեջ ներառում է.

1) Նախարարության համակարգի 'ստորաբաժանումների' արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության և ՔՊ ոլորտներում պատասխանատու ղեկավարների վերապատրաստումը,

2) Նախարարության համակարգի աշխատակիցների և ՔՊ կազմավորումների ուսուցումը,

3) սույն ծրագրով Նախարարության համակարգի աշխատակիցների և ՔՊ կազմավորումների անձնակազմի ուսուցման ընթացքում համապատասխան գիտելիքների ձեռքբերումը,

4) ուսումնավարժությունների, վարժանքների ու այլ գործնական միջոցառումների ընթացքում Նախարարության համակարգի աշխատակիցների և ՔՊ կազմավորումների անդամների գործնական հմտությունների ձեռքբերումն ու կատարելագործումը:

6. Նախարարության համակարգի աշխատակիցների և ՔՊ կազմավորումների ուսուցումը պլանավորվում և իրականացվում է տարեկան մեկ անգամ՝ առնվազն 16 ժամ ընդհանուր ծավալով:

7. Նախարարության համակարգի աշխատակիցների և ՔՊ կազմավորումների նախապատրաստման և անձնակազմի ուսուցման ապահովումը դրվում է նախարարի տեղակալ՝ ՔՊ շտաբի պետի վրա, ով համակարգում, կազմակերպում և ղեկավարում է ուսուցման գործընթացը:

8. Նախարարության համակարգի աշխատակիցների և ՔՊ կազմավորումների նախապատրաստումն իր մեջ ներառում է ընդհանուր, հատուկ պատրաստության պարապմունքներ, այդ թվում՝ շտաբային ուսումնավարժություններ և հատուկ տակտիկական վարժանքներ:

9. Ընդհանուր պատրաստության պարապմունքներն իրականացվում են սույն հավելվածը ձև 1-ում բերված թեմաների ամբողջ ծավալով:

10. ՔՊ կազմավորումների անձնակազմի ընդհանուր պատրաստման համար որպես ուսուցման հիմնական ձև սահմանվում է դասախոսությունը, որը պետք է ապահովի"

1) Նախարարության համակարգի աշխատակիցների և ՔՊ կազմավորումների խնդիրների ու դրանց նշանակության պարզաբանումը,

2) Նախարարության համակարգի աշխատակիցների և ՔՊ կազմավորումների նախապատրաստման և պատրաստականության բերման ներդաշնակ գործողությունների կատարելագործումը,

3) ՔՊ կազմավորման առկա տեխնիկայի, գույք-սարքավորումների և գործիքների օգտագործման ժամանակ անվտանգության կանոնների պահպանումը:

11. Նախարարության համակարգի աշխատակիցների և ՔՊ կազմավորումների գործնական հմտությունների կատարելագործման, գործողությունների ու հնարքների ճիշտ և հստակ կատարման համար իրականացվում են շտաբային ուսումնավարժություններ և հատուկ պատրաստության պարապմունքներ:

12. Հատուկ պատրաստության պարապմունքների մեթոդը գործնական և տեսական պարապմունքներն են, իրականացվում են սույն հավելվածը ձև 1-ում նշված ուսումնական թեմաների շրջանակում:

13. Հաշվի առնելով ՔՊ կազմավորումների նշանակությունն ու դրանց խնդիրները, հատուկ պատրաստության պարապմունքներում կարող են ընդգրկվել առաջարկվող ուսումնական թեմաներից մեկը կամ մի քանիսը:

14. Ծրագրի յուրացումից և գործնական պարապմունքներից հետո, ստացած գիտելիքների և գործնական հմտությունների ամրապնդման նպատակով, անց է կացվում սեմինար-պարապմունք, որի ընթացքում՝ ուսումնասիրված ծրագրի ծավալով, հարց ու պատասխանի մեթոդով իրականացվում է ուսուցման արդյունքների ստուգում:

15. Նախարարության համակարգի աշխատակիցների և ՔՊ կազմավորումների նախապատրաստման գործընթացն ավարտվում է ուսումնական ծրագրով նախատեսված ուսուցման, իրականացված շտաբային ուսումնավարժության և (կամ) հատուկ տակտիկական վարժանքների արդյունքների ամփոփմամբ:

III. ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐԻ ԵՎ ՔՊ ԿԱԶՄԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

16. Ծրագիրը յուրացրած Նախարարության համակարգի աշխատակիցները և ՔՊ կազմավորումները պետք է իմանան.

1) ռազմական գործողությունների իրականացման կամ դրանց հետևանքով առաջացած վտանգներից, ինչպես նաև տարերային ու տեխնաժին բնույթի արտակարգ իրավիճակներից (այսուհետ՝ ԱԻ) պաշտպանության ձևերը,

2) ՔՊ կազմավորման նշանակությունն ու գործառնական պարտականությունները,

3) Նախարարության համակարգի աշխատակիցների և ՔՊ կազմավորումների ազդարարման, հավաքի ու ՔՊ կազմավորման պատրաստականության բերման կարգը,

4) Նախարարության համակարգի աշխատակիցների և ՔՊ կազմավորումների հավաքատեղին, հնարավոր արտակարգ իրավիճակներից տուժած տարածք շարժման երթուղիները և կարգը,

5) առկա տեխնիկայի, ինչպես նաև անհատական պաշտպանության միջոցների նշանակությունն ու տեխնիկական բնութագրերը, դրանց կիրառման կարգն ու հնարավորությունները,

6) տուժածներին առաջին օգնության ցուցաբերման և անվտանգ տարածքներ տեղափոխելու (տարահանման) կարգը,

7) ճառագայթային, քիմիական և մանրէաբանական աղտոտվածության գոտիներում, ինչպես նաև փրկարարական և վթարավերականգնողական աշխատանքներ իրականացնելիս անվտանգության կանոնների պահպանումը:

Ձև 1

Պլան-ժամանակացույց
արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության և ՔՊ ոլորտներում Նախարարության համակարգի աշխատակիցների և ՔՊ կազմավորումների պատրաստման ուսումնական պարապմունքների

Հ/հ	Պարապմունքի թեմա	Մասնակիցներ	Անցկացման ժամանակ, ուսուցման ձև	Ժամաքանակ
1	2	3	4	5
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹՅՈՒՆ				
1.	ՔՊ բնագավառի պետական քաղաքականությունը և բնագավառը կանոնակարգող նորմատիվաիրավական հիմքերը	Նախարարության աշխատակիցներ, ՔՊ կազմավորումներ	մարտ, դասախոսություն	2 ժամ
2.	ՔՊ կազմավորումների կառուցվածքը, խնդիրները, ղեկավարումը և պատրաստականության բերման կարգը	Նախարարության աշխատակիցներ, ՔՊ կազմավորումներ	առաջին կիսամյակ, դասախոսություն	2 ժամ
3.	Անհատական պաշտպանության միջոցներ	Նախարարության աշխատակիցներ, ՔՊ կազմավորումներ	ապրիլ, դասախոսություն	2 ժամ
4.	ՔՊ պաշտպանական կառույցներ	Նախարարության աշխատակիցներ, ՔՊ կազմավորումներ	առաջին կիսամյակ, դասախոսություն	2 ժամ
5.	Առաջին բուժօգնության հիմունքներ	ՔՊ առաջին բուժօգնության կազմավորում	տարվա ընթացքում՝ ըստ առանձին պլանի	2 ժամ
6.	Հրդեհային անվտանգության հիմունքներ	ՔՊ կազմավորումներ	տարվա ընթացքում՝ ըստ առանձին պլանի	2 ժամ
7.	Կառավարման կետերը, դրանց ներկայացվող պահանջները: Կառավարման կետերում հերթապահության կազմակերպման	Նախարարության աշխատակիցներ, ՔՊ կազմավորումներ, էկոպարեկային	առաջին կիսամյակ, դասախոսություն	2 ժամ

	իրականացումը և հիմնական փաստաթղթերի ցանկը	ծառայության կազմավորումներ		
8.	Ազդարարման ազդանշանները, դրանց տրման կարգն ու հաղորդման ձևերը: Աշխատակիցների գործողությունները ազդարարման ազդանշանների տրման դեպքում	Նախարարության աշխատակիցներ, ՔՊ կազմավորումներ	առաջին կիսամյակ, դասախոսություն	2 ժամ
ՀԱՏՈՒԿ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹՅՈՒՆ				
9.	ՔՊ ղեկավար կազմի կողմից ՔՊ համակարգի պատրաստականության բերման միջոցառումների իրականացումը	ՔՊ ղեկավար կազմ, ՔՊ շտաբեր, ՔՊ կազմավորումներ, տարահանման հանձնաժողովներ	սեպտեմբեր, շտաբային ուսումնավար ժոթություն	ըստ հիմնական միջոցառումների պլանի
Ուսումնական հարցեր				
Շտաբային ուսումնավարժության թեմայից և իրավիճակից բխող միջանկյալների ծանուցում				
Ուսումնական հարցեր				
Նախարարության անձնակազմի «Հավաք» ազդանշանի ստացում, «Հավաք» ազդանշանի իրականացում, ՔՊ ոլորտին առնչվող փաստաթղթերի ճշգրտում				
10.	Նախարարության էկոպարեկային ծառայության, ենթակա կազմակերպությունների ՔՊ կազմավորումների գործողությունները «Օդային տագնապ» (կամ «Ուշադրություն բոլորին») ազդանշանի դեպքում	ՔՊ շտաբեր, տարահանման հանձնաժողովներ, ՔՊ կազմավորումներ	տարվա ընթացքում, հատուկ տակտիկական ուսումնավարժություն	ըստ հիմնական միջոցառումների պլանի
11.	Նախարարության էկոպարեկային ծառայության, ենթակա կազմակերպությունների աշխատակիցների գործողությունները «Օդային տագնապ» (կամ «Ուշադրություն բոլորին») ազդանշանի դեպքում	ՔՊ շտաբեր, տարահանման հանձնաժողովներ, աշխատակիցներ	տարվա ընթացքում, գործնական պարապմունք	ըստ հիմնական միջոցառումների պլանի
Ուսումնական հարցեր				
Տարահանման և պատսպարման միջոցառումների իրականացման կարգը, պատսպարման համար նախատեսված տարածքների պահպանության վիճակը, տարահանման երթուղիների ընդհանուր բնութագիրը, տարահանման և պատսպարման հաշվարկների իրատեսությունը, տարահանման հանձնաժողովի աշխատանքները:				